विविध राज्यशासकीय कार्यालयांच्या आवारात २०० डिजीटल (LED) होर्डींगची उभारणी करण्यास तसेच त्याकरीता येणाऱ्या रु.१००.०० कोटी इतक्या खर्चास प्रशासकीय मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

सामान्य प्रशासन विभाग,

शासन निर्णय क्र. मावज-२०२४/प्र.क्र.७४/मावज-१

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२. दिनांक:-१३ फेब्रुवारी, २०२५.

वाचा:- १) संचालक (माहिती) (वृत्त. व जनसंपर्क) यांचे पत्र क्र. प्रदर्शने-२०२३/ होर्डिंग उभारणी/का-६/११०, दि.२१/०२/२०२४

- २) संचालक (माहिती) (वृत्त व जनसंपर्क) यांचे पत्र क्र. प्रदर्शने-२०२४-२५/ होर्डींग उभारणी/का-६/४३१, दि. २९ ऑगस्ट, २०२४
- ३) उच्चाधिकार समितीचे दि.२४.०९.२०२४ चे इतिवृत्त.

प्रस्तावना:-

राज्यातील विविध शासकीय कार्यालयांच्या आवारामध्ये डिजिटल (LED) होर्डींगची उभारणी केल्यास राज्य शासनाच्या जनतेच्या कल्याणासाठी असलेल्या विविध योजना, कार्यक्रम व धोरणे यांची प्रसिद्धी त्या त्या कार्यालयांमार्फत अत्यंत प्रभावीपणे व कमीतकमी कालावधीत करणे शक्य होईल. नैसर्गिक आपत्तीच्या काळातही डिजीटल होर्डींगचा उपयोग तातडीची माहिती जनतेपर्यंत प्रसारित करण्याकरीता होऊ शकेल. तसेच, लोककल्याणकारी योजनांची माहिती आकर्षक व लक्षवेधी स्वरुपात जनतेसमोर गेल्यास ती अत्यंत प्रभावीपणे जनतेपर्यंत पोहोचेल व त्याचा लाभ जनतेस घेता येईल.

यानुषंगाने, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालयाने उक्त संदर्भाधीन दि. २१ फेब्रुवारी, २०२४ व दि. २९ ऑगस्ट, २०२४ च्या पत्राद्वारे सादर केलेला प्रस्ताव उच्चाधिकार समितीच्या विचारार्थ सादर करण्यात आला होता.उच्चाधिकार समितीने याबाबत दि.२४.०९.२०२४ रोजी झालेल्या बैठकीमध्ये समितीसमोर सादर झालेल्या प्रस्तावामधील तीन पर्यायांचे मुल्यांकन करुन त्यामधील पर्याय क्र.३ प्रमाणे कार्यवाही करण्याबाबत शिफारस केली आहे. सदर पर्याय क्र.३ खालीलप्रमाणे आहे.

पर्याय-३: LED होर्डिंग परिचलन/देखभाल यासाठी बाह्य संस्था नेमून संस्थेला एकाधिकार देणे.

अ.क्र .	होर्डिंग उभारणी	५ वर्षे परिचलन/देखभाल	जाहिरात प्रसारण	जाहिरात प्रसारण प्रमाण
9	DGIPR	DGIPR संस्था नेमणार	शासनाच्या विविध	१००% पैकी नियमानुसार
			विभागाच्या जाहिराती	प्रतिवर्षी किमान १५%
			खाजगी जाहिराती	स्क्रीन टाईम ५०)% पर्यंत
				वाढवता येईल (DGIPR ला
				मोफत वापरता येईल व
				उर्वरित ८५% स्क्रीन टाईम
				खाजगी
				जाहिरातदारांसाठी असेल.

एका	२०० होर्डींग करीता ५	शासकीय कार्यालयाच्या जागेत डिजिटल (LED)
होर्डिंगसाठी	वर्षासाठी रु. १०० कोटी	होर्डिंग शासनाच्या खर्चातून उभारण्यात येतील.
अंदाजे रू. ५०	इतका खर्च संस्थेमार्फत ५	अशा प्रकारचे होर्डिंग उभारून आणि ते कार्यान्वित
लाख याप्रमाणे	वर्षासाठी करण्यात येईल.	करून खाजगी जाहिरात प्रसारित करण्यासाठी
200		संस्थेला पाच वर्षाकरिता एकाधिकार देण्यात
होर्डिंगसाठी		येतील. त्या मोबदल्यात २०० डिजिटल (LED)
रू. १०० कोटी		होर्डिंगच्या भाड्यापोटी शासनास प्रति वर्षी अंदाजे
		रू. २५ ते ३०कोटी इतकी रक्कम मिळू शकेल.
		(उदा. बेस्ट बस, एसटी बसेस, बस शेल्टर इत्यादी
		प्रमाणे.) तसेच किमान १५% मिळणाऱ्या मोफत
		डिजिटल प्रसारणाच्या कालावधीव्यतिरिक्त
		शासनास असलेल्या अधिकच्या ३५% जाहिरात
		प्रसारण कालावधी खाजगी जाहिरात संस्थेस बोली
		लावून हस्तांतर केल्यास त्यापोटी संस्थेस
		मळणाऱ्या महसूलाच्या ५०% महसूल शासनास
		मिळेल.

वरील प्रस्तावाच्या अनुषंगाने सन २०२४-२५ या आर्थिक वर्षात २०० डिजिटल (LED) होर्डींगची उभारणी करण्यास तसेच या उभारणीसाठी येणाऱ्या रु.१००.०० कोटी इतक्या खर्चास प्रशासकीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

मा. मुख्य सचिव यांच्या अध्यक्षतेखाली उच्चाधिकार समितीने दिलेल्या मान्यतेच्या अनुषंगाने महाराष्ट्र राज्यात शासकीय कार्यालयाच्या आवारातील जागेमध्ये २०० विविध ठिकाणी २०० डिजीटल होर्डींगची उभारणी करण्यास, तसेच सदरहू उभारणी करण्यासाठी येणाऱ्या रु.१०० कोटी इतक्या खर्चास खालील अटी व शर्तीच्या अधिन राहून या शासन निर्णयान्वये प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.

- i) २०० डिजीटल (LED) होर्डिंग उभारणीसाठी शासनाने वेळोवेळी विहित केलेल्या निर्देशांचे, ई-निविदा मागविण्याबाबतच्या सर्वसाधारण निदेशांचे व अनुदेशांचे तसेच उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभागाने शासन निर्णयान्वये निश्चित केलेल्या कार्यपद्धतीचे पालन करुन सबंधित संस्थेची निवड करण्यात यावी. त्याचप्रमाणे याकरीता सामान्य प्रशासन विभाग, वित्त विभाग यांनी वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या विविध आदेशातील/ शासन निर्णयातील तरतूदींचे काटेकोरपणे पालन करण्यात यावे.
- ii) डिजिटल होर्डिंगची उभारणी करताना (उभारणी, परिचलन, देखभाल दुरुस्ती इत्यादी) महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियम, १९४९ व राज्य शासनाकडील जाहिरात व फलक नियंत्रण नियम, २००३ तसेच नगर विकास विभागाच्या दि. ९ मे, २०२२ च्या अधिसूचनेतील, तसेच शासनाने या संदर्भात वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या सर्व तरतूदींचे काटेकोरपणे पालन करणे, होर्डिंगची उभारणी करण्याकरीता निवड करण्यात आलेल्या संस्थेवर त्याचप्रमाणे माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालयावर बंधनकारक राहील.

- iii) या प्रस्तावास उच्चाधिकार समितीने दिनांक २४ सप्टेंबर, २०२४ रोजीच्या बैठकीत मान्यता देताना बैठकीच्या इतिवृत्तातील मुद्दा क्र. ३ व ४ येथे दिलेल्या निर्देशाची पुर्तता काटेकोरपणे करण्यात यावी. तसेच या प्रस्तावासंदर्भातील RFP (Request For Proposal) मध्ये सदरहू मुद्दा क्र.३ व ४ चा समावेश झाला किंवा कसे, याची खातरजमा माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालयाने करावी.
- iv) या प्रस्तावाशी संबंधित RFP (Request For Proposal) मधील मुद्दयांची तांत्रिकदृष्ट्या तपासणी माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालयाने काटेकोरपणे करावी.
- v) सदरहू होर्डींगचे परिचालन व देखभाल / दूरूस्ती याकरिता येणारा खर्च विहीत कार्यपद्धतीचा अवलंब करून ५ वर्षासाठी निवडण्यात येणाऱ्या बाह्य संस्थेद्वारे (सवलत देणारी संस्था Conssionaire) करण्यात यावा, याबाबतच्या अटी व शर्तीचा समावेश संबंधित संस्थेबरोबर करावयाच्या करारामध्ये अंतर्भूत करण्यात यावा. संस्थेबरोबर करावयाच्या करारातील अटी व शर्ती उच्चाधिकार समितीने बैठकीमध्ये केलेल्या शिफारशींशी सुसंगत असाव्यात.
- vi) वाटाघाटीनंतर संबंधित संस्थेबरोबर करण्यात येणाऱ्या करारातील अटी व शर्तीचे पालन करणे माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय व संबंधित संस्थेवर बंधनकारक राहील. संस्थेने कराराचे पालन न केल्यास करार रद्द करण्याचे अधिकार माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालयास राहतील.
- vii) यासंदर्भात विहीत कार्यपद्धतीचा अवलंब करून निवडण्यात आलेल्या सवलत देणाऱ्या संस्थेबरोबर (Conssionaire) सवलत देण्याबाबतच्या कराराचे प्रारुप विधी व न्याय विभागाकडून तपासणे आवश्यक राहील. त्याकरीता सवलत देण्याबाबतच्या कराराचे प्रारुप माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालयामार्फत शासनास सादर करण्यात येईल.
- viii) याबाबतीत करण्यात येणारा करार ५ वर्षांसाठी असून, सतत जलदगतीने बदलणारे तंत्रज्ञान पाहता, सवलत देणाऱ्या संस्थेने (Conssionaire) जबाबदारीने S/W (Software) चे upgradation करणे आवश्यक राहील.
- ix) किमान LED तपशील आणि S/W (Software) तपशील हा गेल्या ७-९ वर्षांच्या अनुषंगाने बाजारात उपलब्ध असलेल्या अद्ययावत बाबीनुसार असला पाहिजे.
- x) भौगोलिक परिस्थितीनुसार मनुष्यबळाची रचना व कार्यपध्दती निश्चित करण्यात यावी. तक्रार निवारणाकरीता आवश्यक ती यंत्रणा स्थापित करण्यात यावी. (तांत्रिक व इतर)
- xi) सवलत देणाऱ्या संस्थेवर (Conssionaire) कर, कायदेशीर जबाबदारी राहील.
- xii) उच्चाधिकार समितीने मान्य केलेल्या प्रकल्प किंमतीपेक्षा कोणताही अतिरिक्त आर्थिक भार येणार नाही याची दक्षता माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालयाने घ्यावी.
- 2. २०० डिजिटल (LED) होर्डींगच्या उभारणीसाठी येणारा रु.१०० कोटी (अक्षरी रुपये शंभर कोटी फक्त) इतका खर्च, सामान्य प्रशासन विभाग मागणी क्र.ए-६, प्रधानशीर्ष २२२०- माहिती व प्रसिध्दी, ६० इतर, १०१ जाहिरात व हक प्रसिध्दी, (०००२) होर्डिंग उभारणी (योजनांतर्गत) २६ जाहिरात व प्रसिद्धी, संगणक सांकेतांक २२२० १०९५ या लेखाशीर्षाखाली मंजूर उपलब्ध तरतुदीतून भागविण्यात यावा. सदरहू प्रकल्पाच्या एकूण मंजूर किंमतीच्या मर्यादेमध्ये (रु.१०० कोटी) अर्थसंकल्पित तरतूदीव्यतिरीक्त लागणारा अतिरीक्त निधी मंजूर करण्याची कार्यवाही माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालयाने करावी.

- **३.** सदर शासन निर्णय नियोजन विभागाचा अनौपचारिक संदर्भ क्र.४९९/१४४३, दि.१०/१०/२०२४ तसेच वित्त विभागाचा अनौपचारिक संदर्भ क्र. ५८२/व्यय-४, दि.१४/१०/२०२४ च्या मान्यतेनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.
- **४.** सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०२५०२१३१७१००२८४०७ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(अ. धों. भोसले) अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १. .राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव.
- २. मा.सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
- ३. मा.अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
- ४. मा.विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद / विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
- ५. मा.उपसभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
- ६. मा.उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
- ७. सर्व सन्माननीय विधानसभा, विधानपरिषद .
- ८. मा. मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
- ९. मा.उपमुख्यमंत्र्यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
- १०. सर्व मा.मंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
- ११. मा.मुख्य सचिव यांचे सहसचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
- १२. सर्व अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव, मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२.
- १३. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मुंबई.
- १४. समितीचे सर्व अशासकीय सदस्य
- १५. महालेखापाल महाराष्ट्र (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखा परीक्षा), मुंबई
- १६. महालेखापाल महाराष्ट्र (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखा परीक्षा), नागपूर
- १७. अधिदान व लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई
- १८. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी,मुंबई
- १९. सर्व संबंधित संस्था व समिती सदस्य
- २०. उप सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- २१. संचालक, (माहिती) (वृत्त व जनसंपर्क) माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई
- २२. संचालक, (माहिती) (प्रशासन), माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई
- २३. सर्व विभागीय उपसंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई, कोकण, पुणे, कोल्हापूर, नाशिक, औरंगाबाद, लातूर, अमरावती, नागपूर
- २४. सर्व जिल्हा माहिती अधिकारी, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय

- २५. उपसंचालक, महाराष्ट्र परिचय केंद्र, अ-८ स्टेट एम्पोरियम इमारत, बाबा खडकसिंग मार्ग, नवी दिल्ली- ११०००१
- २६. वरिष्ठ सहाय्यक संचालक, महाराष्ट्र परिचय केंद्र, श्री.काकुले यांची इमारत, दादा वैद्य रोड, पणजी, गोवा.
- २७. भारतीय जनता पक्ष, महाराष्ट्र प्रदेश, सी.डी.ओ.कुटीर क्र.१, योगक्षेमसमोर, वसंतराव भागवत चौक, नरिमन पॉईंट, मुंबई-४०० ०२०
- २८. भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेस, महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस(इं.) समिती, टिळक भवन, काकासाहेब गाडगीळ मार्ग, दादर, मुंबई-४०० ०२५
- २९. राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्ष, ठाकरसी हाऊस, जे.एन.हेरेडिया मार्ग, बॅलार्ड इस्टेट, मुंबई- ३८
- ३०. शिवसेना, शिवसेना भवन, गडकरी चौक, दादर, मुंबई-४०० ०२८.
- ३१. बहुजन समाज पक्ष, प्रदेश सचिव, महाराष्ट्र राज्य, बी.एस.जी.भवन, भूखंड क्र. ८३-ए, कलेक्टर कॉलनी, चेंबूर, मुंबई-४०० ०७४
- ३२. भारतीय कम्युनिस्ट पक्ष, महाराष्ट्र समिती, ३१४, राजभवन, एस.व्ही.पटेल मार्ग,मुंबई-०४
- ३३. भारतीय कम्युनिस्ट (मार्क्सवादी) पक्ष, महाराष्ट्र समिती, जनशक्ती सभागृह, ग्लोब मिल पॅलेस, वरळी, मुंबई-४०० ०१३
- ३४. महाराष्ट्र नवनिर्माण सेना, राजगड, मातोश्री टॉवर, शिवाजी पार्क, दादर, मुंबई-४०० ०२८.
- ३५. निवड नस्ती (का.३४), सामान्य प्रशासन विभाग